

Vår referens: dnr 15-7200

Inhämtande av synpunkter på utkast till marknadsanalys - marknaden för lokalt tillträde (marknad 1)

Inledning

Post- och telestyrelsen (PTS) inleder härmed samråd avseende marknaden för lokalt tillträde till infrastruktur via en fast anslutningspunkt (marknad 1, tidigare marknad 3a).¹ Det innebär att berörda aktörer bjuds in till att lämna synpunkter på myndighetens utkast till marknadsanalys.

Omfattning av detta samråd

Samrådet omfattar PTS förslag till avgränsning av relevanta marknader samt generella bedömning av om respektive produktmässiga grossistmarknad har sådana särdrag att det är motiverat att införa skyldigheter (det s.k. trekriterietestet).

PTS gör följande huvudsakliga bedömningar

- Bredbandstjänster som erbjuds via mobila nät ingår inte på samma relevanta produktmarknad på slutkundsnivå som bredbandstjänster som erbjuds via fiber- och kabel-tv-nät.
- Den relevanta produktmarknaden på grossistnivå omfattar endast lokalt tillträde till fibernät.

¹ Telia är reglerat på marknaden enligt PTS beslut den 19 februari 2015, dnr 11-9306, jämte senare beslut om ändring av skyldigheter. I november 2019 anmälde PTS, till kommissionen, ett förslag till beslut avseende ny reglering av Telia på en nationell marknad för lokalt tillträde till fibernät. Den 7 februari 2020 meddelade kommissionen att PTS skulle dra tillbaka förslaget till beslut (s.k. veto-beslut). Detta motiverades med att PTS slutsats om att marknaden för lokalt tillträde till fibernät var nationell inte var förenlig med EU-lagstiftningen. Kommissionen uppmanade PTS att göra en mer noggrann och detaljerad bedömning av den geografiska marknaden. Mot denna bakgrund återupptog PTS sin marknadsanalys.

- Produktmarknaden på grossistnivå består av två separata relevanta marknader.
 - i. en för lokalt tillträde till fibernät till enfamiljshus (bostadshus med 1-2 hushåll), och
 - ii. en för lokalt tillträde till flerfamiljshus (bostadshus med fler än två lägenheter).
- Den relevanta geografiska marknaden är nätbaserad.
- Marknadsavgränsningen innebär att varje nätägares fiberaccessnät, som ansluter enfamiljshus respektive flerfamiljshus, utgör en egen relevant marknad.
- Marknaderna för lokalt tillträde till flerfamiljshus har generellt sett *inte* sådana särdrag att det är motiverat att införa skyldigheter.
- Marknaderna för lokalt tillträde till enfamiljshus *har* generellt sett sådana särdrag att det är motiverat att införa skyldigheter.

Syftet med samrådet är att inhämta marknadens synpunkter avseende dessa slutsatser och vad som i övrigt anges i utkastet till marknadsanalys.

Underlag i samrådet

I samrådet ingår följande underlag

- Detta missiv med allmän information
- Utkast till marknadsanalys, **bilaga 1**
- Lista med frågor som PTS särskilt önskar synpunkter på, **bilaga 2**

Därutöver ingår, som underlag för PTS utredning efter samrådet:

- Lista över nätägare som enligt PTS databas har accessnät till flerfamiljshus respektive enfamiljshus, **bilaga 3**

Vad händer efter samrådet?

Utkastet till marknadsanalys innefattar inte någon analys av vilka operatörer som utifrån konkurrensförhållandena på enskilda marknader har betydande marknadsinflytande, s.k. SMP-operatörer (Significant Market Power).

Vidare återstår bedömningen vad gäller vilka skyldigheter som slutligen bör åläggas fastställda SMP-operatörer.

För att få in ytterligare underlag för bedömningen av betydande marknadsinflytande och behovet av viss reglering/skyldigheter kommer PTS att genomföra en informationsinsamling. Den kommer att inledas så snart som möjligt under hösten 2023.

I bilaga 3 listas sådana nätägare som har anmält till PTS att de har visst innehav av anslutningar till en- och flerfamiljshus.² Mot bakgrund av den föreslagna marknadsavgränsningen motsvarar varje nätägares nät en egen marknad (enfamiljshus respektive flerfamiljshus).

Listan i bilaga 3 kommer att utgöra underlag för PTS kommande utredning avseende betydande marknadsinflytande. I detta arbete ingår att kontrollera att uppgifterna om innehav av accessnät är korrekta.

Observera att listan således *inte* pekar ut respektive nätägare som SMP-operatör som ska åläggas skyldigheter.

Särskilt om SMP-bedömning

Om PTS fastställer att en relevant marknad har sådana särdrag att det är motiverat att ålägga skyldigheter, ska myndigheten undersöka om det finns någon operatör som har betydande marknadsinflytande på marknaden ifråga (5 kap. 5 § 2 st. LEK). Mot bakgrund av PTS bedömning av regleringsbehov kommer PTS därför främst att undersöka vilka operatörer på marknaderna för lokalt tillträde till enfamiljshus som ska anses ha betydande marknadsinflytande.

En operatör ska anses ha betydande marknadsinflytande när den har sådan ekonomisk styrka att den i betydande omfattning kan uppträda oberoende av sina konkurrenter, sina kunder och i sista hand konsumenterna (5 kap. 7 § LEK). En viktig första omständighet att beakta är operatörens marknadsandel. Enligt praxis utgör en stor marknadsandel (över 50 procent) en mycket stark presumtion för betydande marknadsinflytande.³ På marknader som geografiskt omfattar respektive nätägares nät, har varje nätägare 100 procent marknadsandel. Marknadsandelen innebär trots detta inte i sig att en operatör har betydande marknadsinflytande.

Förmågan att utöva marknadsstyrka kan t.ex. begränsas av olika återhållande faktorer, som innebär att aktören ifråga inte kan, eller har incitament att, agera oberoende till skada för konkurrensen. Kommissionen har t.ex. pekat på att köpstyrka hos grossistkunder, ägarförhållanden, affärsmodell och faktiskt beteende ska beaktas vid bedömningen om ett företag kan utöva betydande marknadsstyrka.⁴

² Avser antalet anslutningar. Uppgiften publiceras inte pga. att den anses omfattas av affärssekretess enligt 23 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen.

³ Punkt 55 i kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande inom ramen för EU:s regelverk för elektroniska kommunikationsnät och elektroniska tjänster, (2018/C 159/01).

⁴ Jfr s. 15f i kommissionens beslut om allvarliga tvivel avseende den danska regleringsmyndighetens utkast till marknadsanalys, 2021-12-01, C(2021) 8890 slutlig.

PTS ska i sin SMP-bedömning således beakta inte bara marknadsandelar utan flera olika andra förhållanden. En sak som utmärker Sverige är att flertalet nätägare äger få anslutningar. Regelverket innehåller inte någon "minimi-tröskelvärde" för vilka operatörer som kan anses ha betydande marknadsstyrka eller när reglering kan anses motiverad. Även innehav av få anslutningar kan ge marknadsstyrka. PTS kommer ändå att undersöka om antalet anslutningar kan påverka bedömningen av marknadsstyrka.

Särskilt om bedömning av skyldigheter

Om PTS fastställer att en operatör har betydande marknadsinflytande ska PTS ålägga minst en skyldighet (5 kap. 8 § lagen om elektronisk kommunikation, LEK). I LEK ges inget undantag från detta. Skyldigheter som kan komma i fråga anges i 5 kap. 12-21 §§ LEK.

För s.k. rena grossistföretag, dvs. operatörer som inte bedriver verksamhet på någon slutkundsmarknad, kan PTS i utgångsläget endast ålägga skyldigheter om tillträde, icke-diskriminering och rättvis och rimlig prissättning (5 kap. 11 § LEK).

Enligt 5 kap. 22 §§ LEK finns möjligheter för operatörer som anses ha betydande marknadsinflytande att lämna åtaganden t.ex. om frivilligt tillträde och/eller viss prissättning. Ett förslag till åtagande måste vara tillräckligt detaljerat vad gäller bl.a. omfattning och tidplan för åtagandets genomförande och varaktighet. PTS kan göra åtaganden helt eller delvis bindande.

Vid bedömningen av vilka skyldigheter som bör åläggas vilka operatörer kommer PTS sammantaget ha att bedöma en rad olika omständigheter, t.ex. ändamålsenligheten att ålägga lokalt fysiskt eller virtuellt tillträde (inklusive olika tillträdespunkter), den enskilda operatörens storlek och affärsmodell (inklusive rent grossistföretag) samt incitament att agera konkurrensskadligt.

Vid bedömningen avseende skyldigheter kommer PTS att beakta vad som anges i kommissionens s.k. Gigabit-rekommendation (ännu ej antagen).⁵

Tidplan

Med beaktande av det stora antalet relevanta marknader/potentiella SMP-operatörer kommer den fortsatta utredningen beträffande marknadsinflytande och skyldigheter att vara komplex och omfattande. Målsättningen är att förslag till slutliga beslut ska kunna fattas under år 2024. Dessförinnan ska PTS samråda med kommissionen om de olika förslagen till åtgärder.

⁵ Kommissionen har publicerat ett förslag till rekommendation ([Recommendation of the regulatory promotion of gigabit connectivity](#)), som för närvarande föremål för samråd.

Inbjudan att lämna skriftliga synpunkter

Genom detta samråd ger PTS marknadens aktörer och övriga intressenter möjlighet att lämna synpunkter på det bifogade utkastet till marknadsanalys.

Notera gärna särskilt de frågor som PTS ställer i bilaga 2.

Den som vill lämna synpunkter kan göra detta skriftligen till PTS på adressen marknadsreglering@pts.se, senast **den 29 september 2023**.

Svaren kommer att publiceras på PTS hemsida och i samband med detta kommer PTS att behandla personuppgifter från de svarande. Mer information om PTS behandling av personuppgifter finns på myndighetens webbplats:

<https://www.pts.se/gdpr>.

Om ni anser att era synpunkter innehåller uppgifter som omfattas av sekretess, vänligen markera de uppgifter som det är fråga om och ange grund för er begäran. PTS kommer att göra en självständig bedömning av vilka uppgifter som omfattas av sekretess innan svaret publiceras på PTS webbplats.

Inbjudan till informationsmöte

För att informera närmare om PTS analys samt ge berörda parter möjlighet att ställa frågor till myndigheten bjuder PTS till ett digitalt informationsmöte som kommer att äga rum någon gång under vecka 37 (dvs. mellan den 11-15 september 2023).

Skicka gärna intresseanmälan för att delta vid mötet, [genom att fylla i anmälan här](#). PTS återkommer med information om närmare tidpunkt för mötet.

Mer information

Emma Nörler Trautmann, projektledare, tel. 08-678 55 75, eller samrådets funktionsbrevlåda: marknadsreglering@pts.se.

PTS presstjänst, tel. 08-687 55 55.